

**Харківський національний університет імені
В.Н.Каразіна**

**Фізико-енергетичний факультет
Кафедра безпеки життєдіяльності**

**Саморяткування
(страхувальне спорядження)**

Для самостійного вивчення

Тема №1

Організація самоспасіння, страховки, самостраховки, транспортування потерпілого при проведенні рятувальних робіт, закріплення вантажів та багато інших речей неможливе без уміння правильно зав'язувати вузли і користуватися ними.

Вузли - одне з найдавніших понять, з якими ми зіштовхуємося повсякденно і якому приділяємо незаслужено мало уваги.

У самому загальному значенні **"вузол"** - це елемент, що дозволяє з'єднати два кінця нитки, троса чи каната, закріпити їхній вільний кінець у певному місці. Нарешті, використовуючи різні вузли, можна створити систему постромок, що дозволяє піднімати і переносити вантажі або нерухомо закріпити їх на одному місці при транспортуванні.

Ціль даної лекції - ознайомитися з вузлами, які найчастіше застосовуються при проведенні аварійно-рятувальних робіт. Вузли, у залежності від особливостей і призначення, об'єднані в кілька груп, що істотно розрізняються по своїх властивостях:

- фіксуючі (закріплюючі) вузли;**
- стопорні (замикаючі) вузли;**
- петельні вузли, що затягуються;**
- вузли, що укорочують; сполучні вузли;**
- вузли, призначені для скріплення тонких ниток, шнурів одного або різних діаметрів;**
- ковзаючі вузли.**

Конструкції і методики в'язання вузлів проілюстровані схематичними рисунками, приділивши належну увагу яким, ви легко освоїте техніку їхнього відтворення. Особливості вузлів і сфери їхнього застосування приведені в коротких супровідних анотаціях. Варто пам'ятати, що при удаваній простоті, техніка зав'язування вузлів вимагає певних практичних навичок, вироблюваних тренуваннями, що не вимагають великих витрат часу, але систематичними.

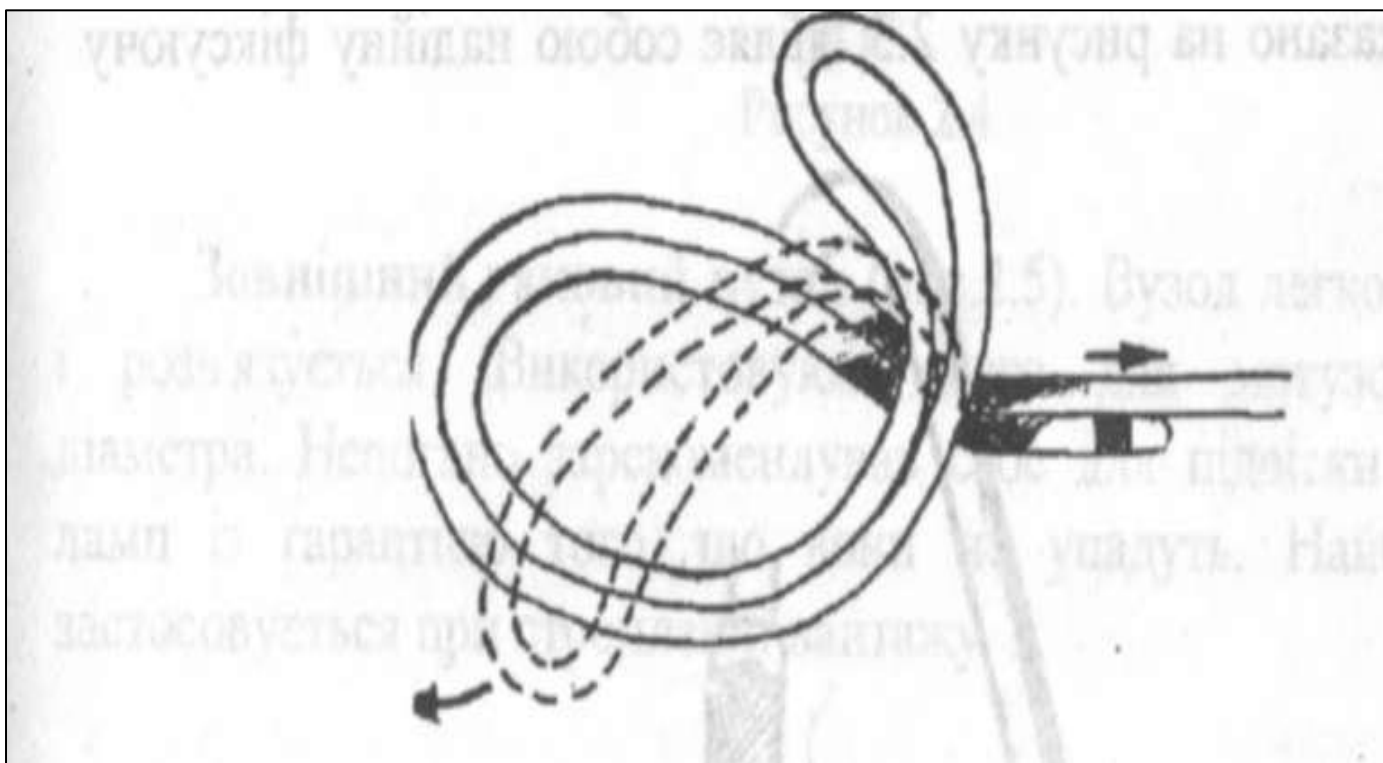
У лекції надані класичні назви вузлів, що можуть не збігатися з

ФІКСУЮЧІ ВУЗЛИ

Категорія вузлів нескладної конструкції. Такі вузли використовують для закріплення кінців страхових

РЯТУВАЛЬНИЙ ВУЗОЛ (ВУЗОЛ "ПРОВІДНИКА")

Вузол дуже практичний і використовується при рятувальних роботах для кріплення кінців страхових

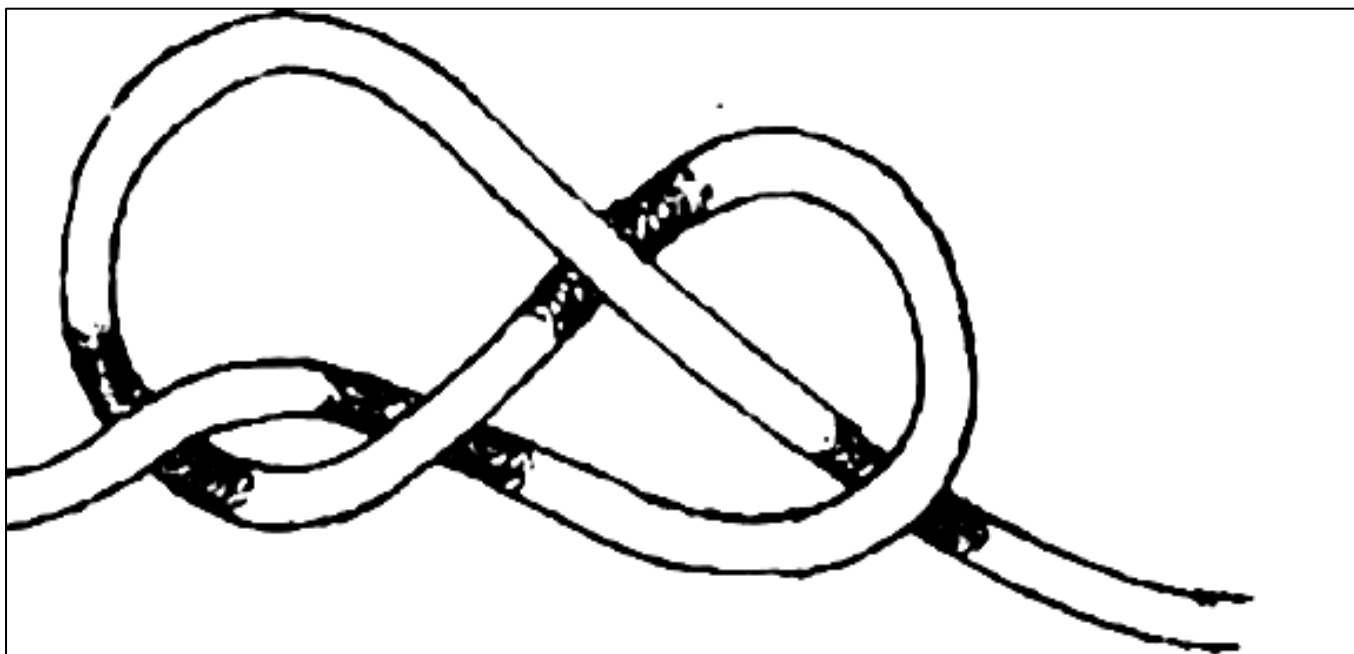

Вузол "вісімки"

Відомий як "савойський" вузол. Ланцюг таких вузлів може бути використаний для зв'язування предметів.
Легко вив'язується, виглядає естетично.

Добре працює як ремінь рюкзака.

Звичайно використовується при кінцевому закріпленні основної чи стропи.

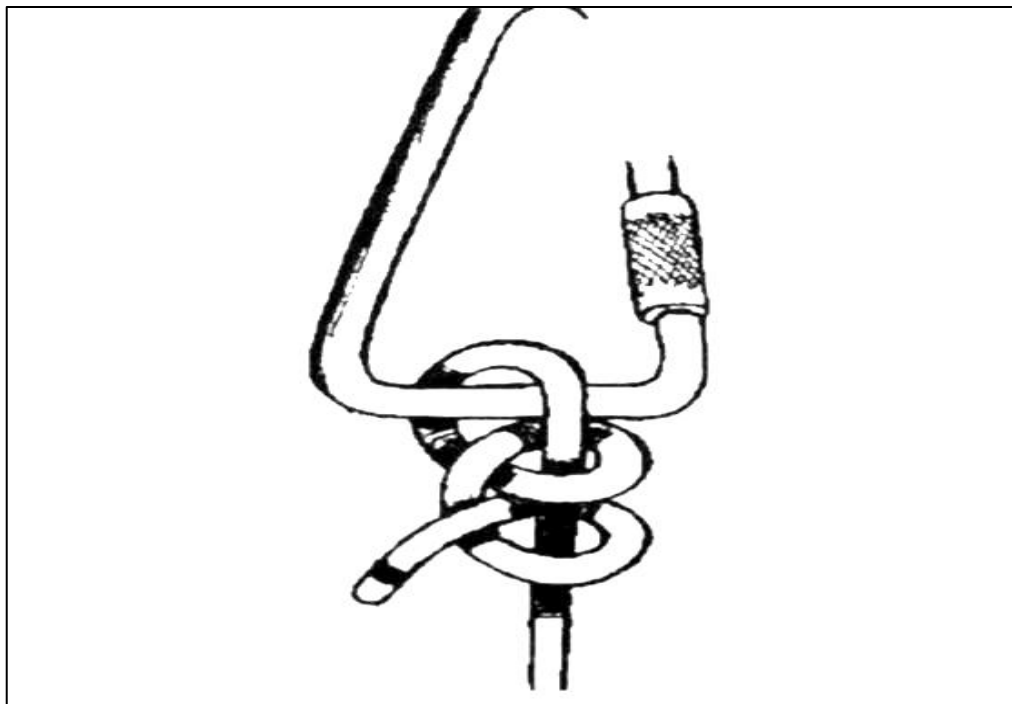

КОРНІ ВУЗЛИ

Категорія вузлів, що забезпечують надійне кріплення

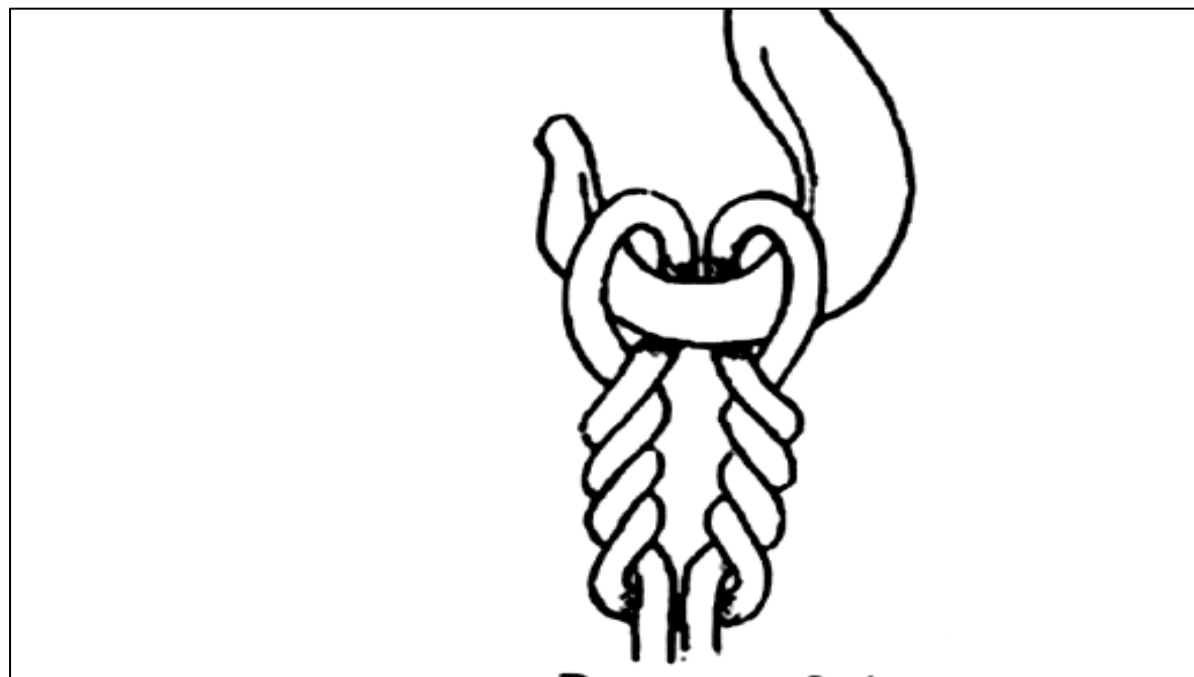
запирний вузол

Своєрідна назва цього вузла трохи дивно звучить серед назв ціл

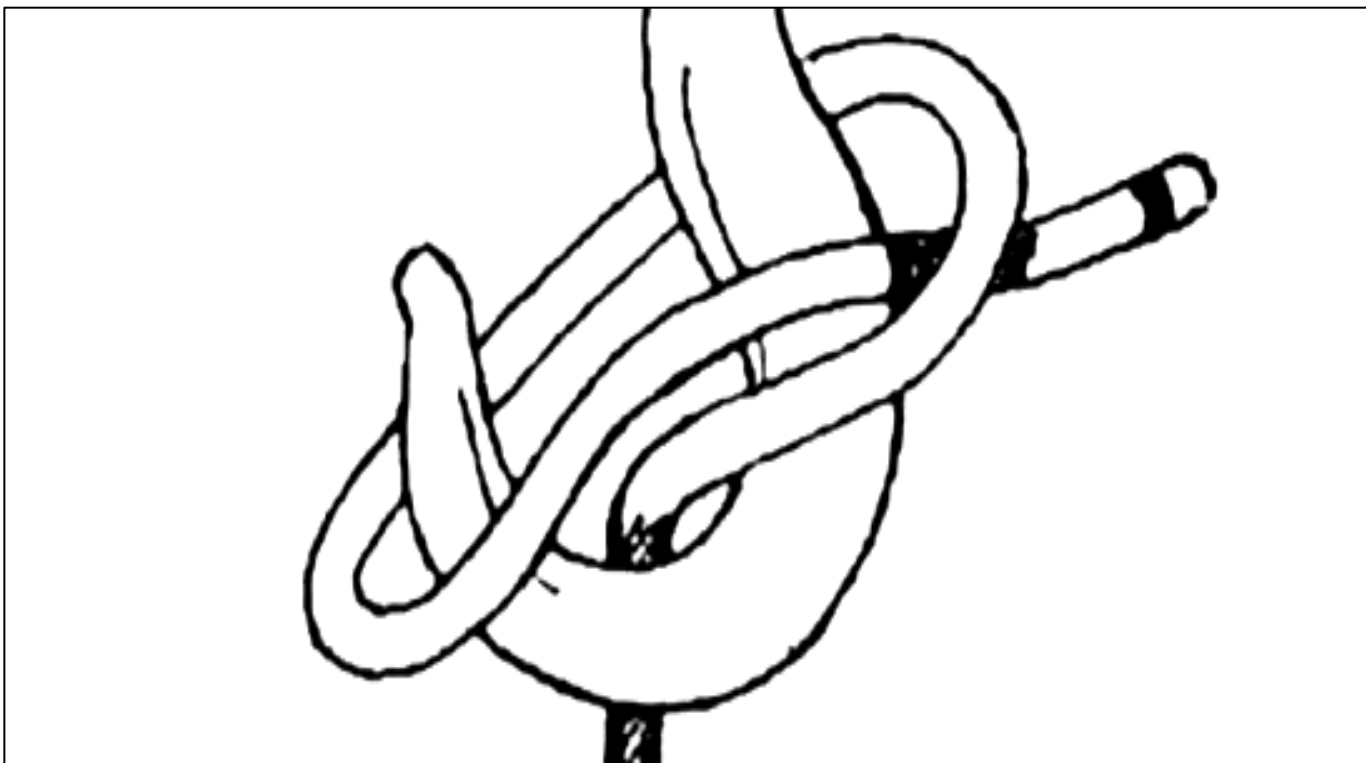
'Коротка труба

Використовується при піднятті ваг з незапам'ятних часів, але свою назву

Ніж гаковий вузол

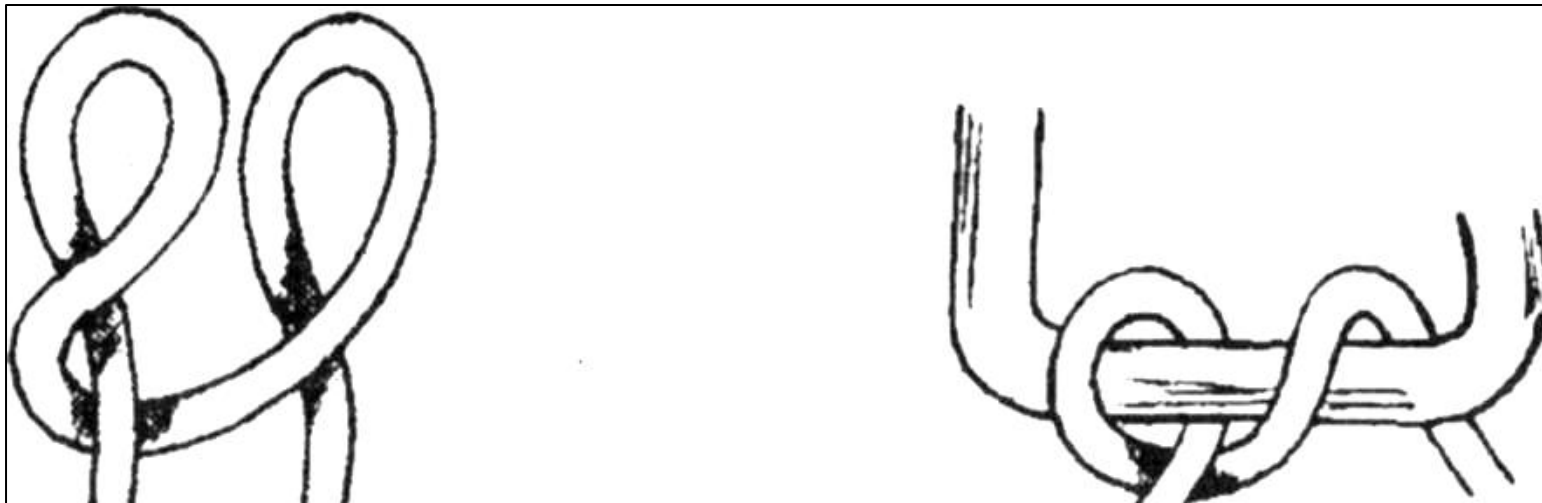
Вузол легко зав'язується і розв'язується. Використовують його для м

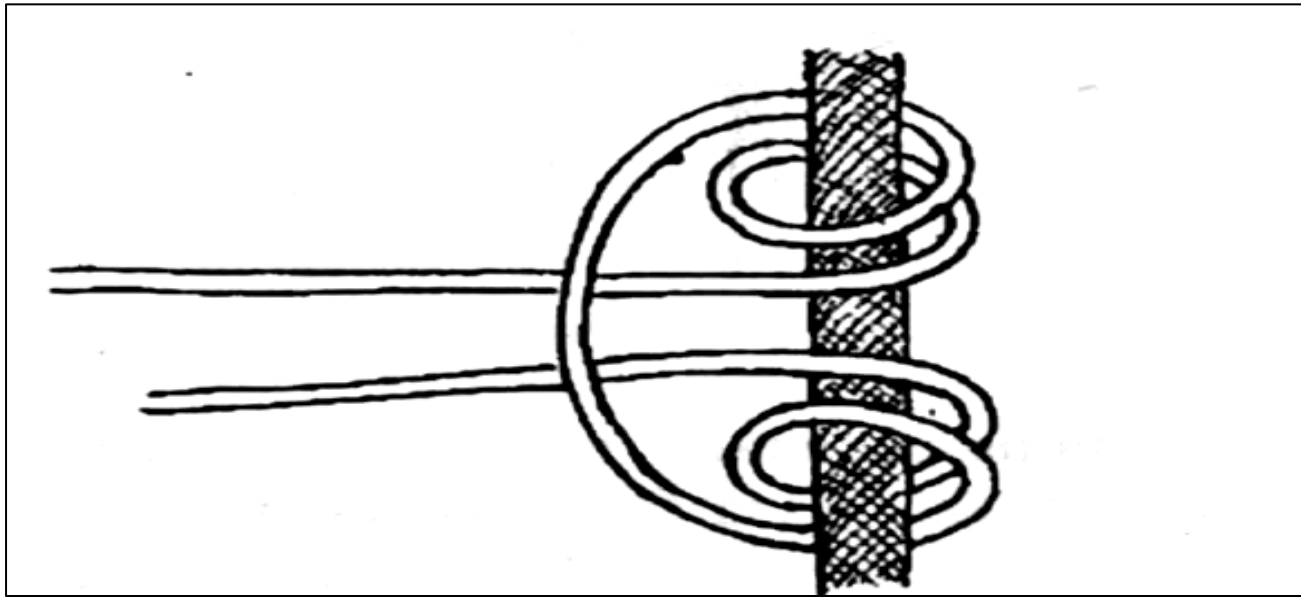
Вузол "Напівщогловий кидок" ("стремено")

У 1971 році назву цього вузла було офіційно затверджено рішенням Інтернаціонального Союзу Альпіністів. Призначений для закріплення карабіна на альпіністській мотузці, вузол повинен надійно заціпатися й утримувати рятувальника у випадку раптового падіння. При цьому обов'язкова можливість регулювання довжини постромок відповідно до потреби. Великий недолік вузла в тім, що через його простоту при зав'язуванні легко помилитися.

Вузол Прусика

Названий по імені Карла Прусика, що описав вузол у 1931 році. Досить рідкий вузол.

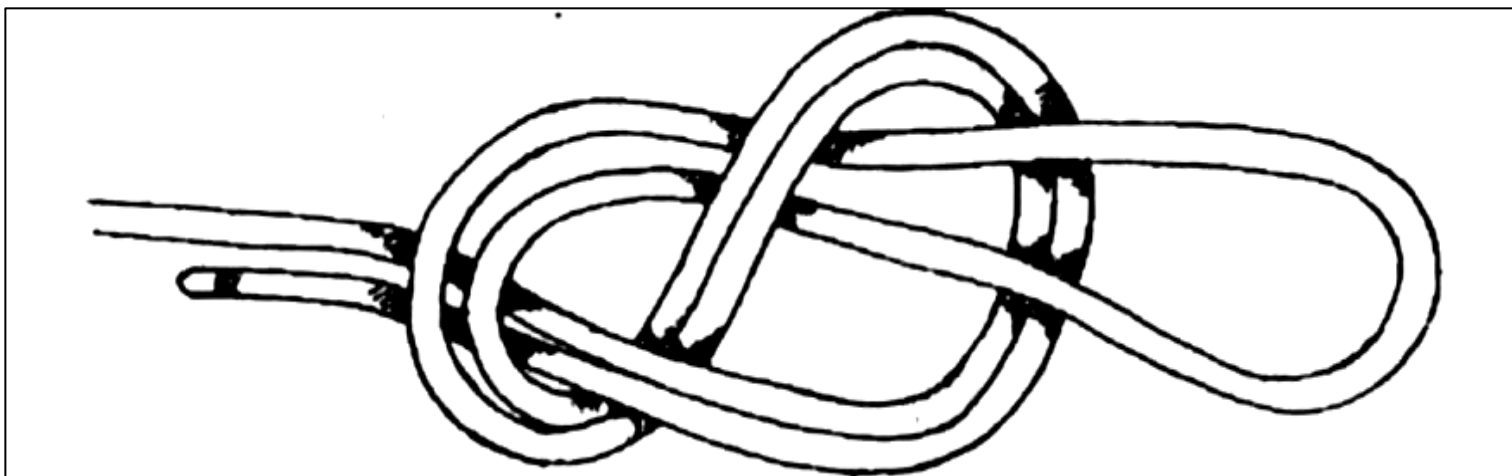

ЕЛЬНІ ВУЗЛИ

На відміну від фіксуєчих стопорних вузлів, ці вузли п

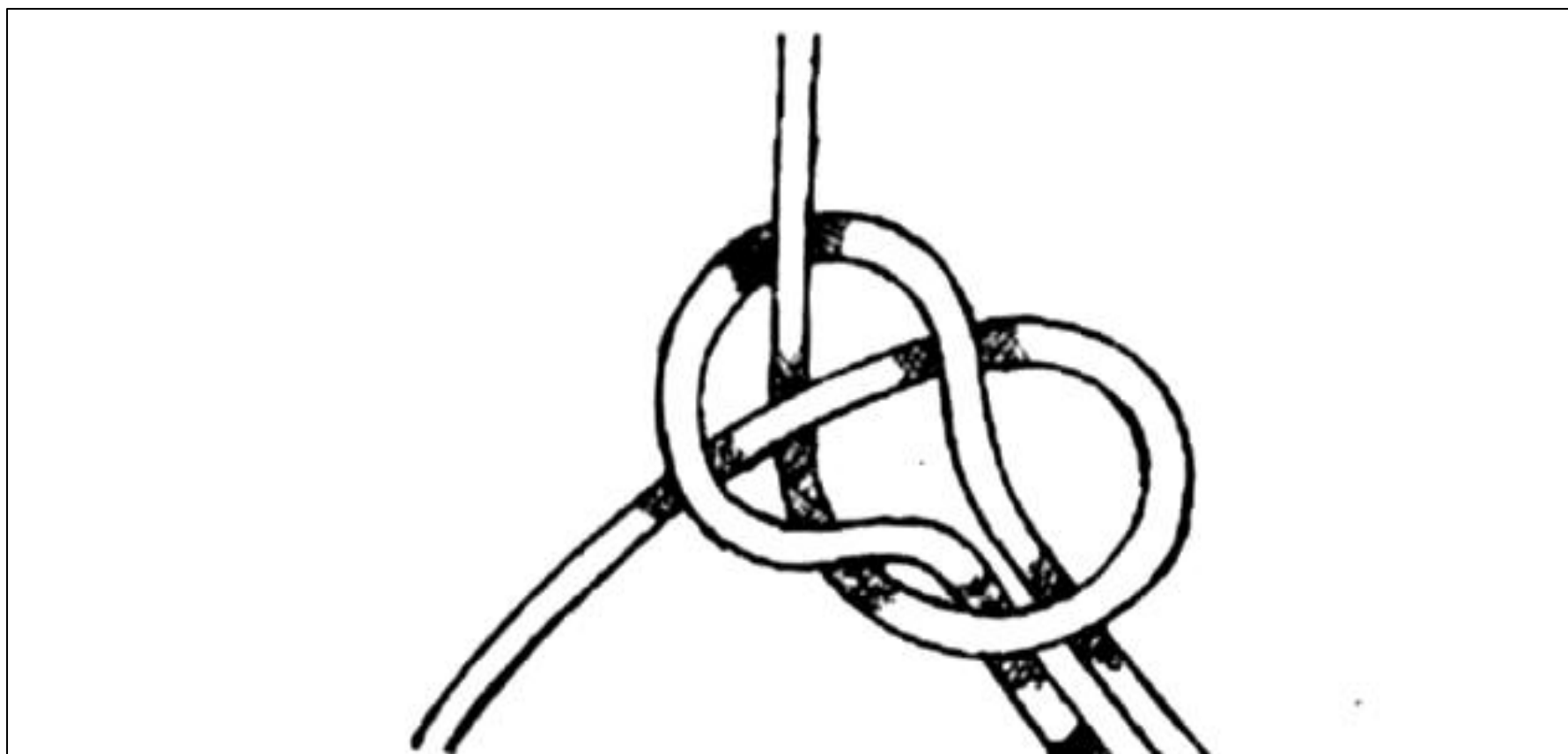
ний задній вузол

Вузол має обмежене поширення в зв'язку зі складністю зав'

МАНДНИЙ ВУЗОЛ

Відомий як вузол Буліна ("бу-лінь"). Рятувальники часто викор

ПЕКА У МІСТІ

САМОПОРЯТКУ)

актична тема 1

ОСНОВНІ ВУЗЛИ”